

Preek over Genesis 12:1-9, Hebrëën 11:8-10

Broeders en zusters,

Vandaag is het de 1^e Adventszondag. Met Advent wordt een periode bedoeld van vier weken voorafgaand aan het Kerstfeest. Advent betekent 'komst'. En de tijd van Advent bereidt men zich voor op de komst van Christus in de wereld. Tijdens deze weken van Advent hebben ds. Kruithof en ik afgesproken over de aartsvaders te preken. Vandaag wil ik daar dus een begin mee maken door u mee te nemen naar de tijd van Abraham. En om je naar die tijd van Abraham te verplaatsen moeten we een geweldige sprong maken in de tijd. Abraham leefde ongeveer 2000 jaar voor Christus. Wij leven ruim 2000 jaar na Christus. Dus we gaan zo'n 4000 jaar terug in de tijd. Behalve dat we terug gaan in de tijd, verplaatsen we ons ook naar een ander gebied. Abraham woonde in Ur, ...Ur der Chaldeeën. Veel bijbeluitleggers menen dat Ur ligt in het huidige Irak. Abrahams vader, Terach is met Abraham, Saraï en Lot vanuit Ur der Chaldeeën naar Haran getrokken. Daar in Haran, is Terach gestorven. Abraham bevindt zich dus in het gebied Haran.

Om het even ingewikkeld te maken, naast dit gebied Haran, komt er op z'n minst ook één persoon met de naam Haran voor in de familie van Abraham en waarschijnlijk zijn er zelfs twee Harans geweest. Kijkt u maar mee. In 11:26 staat dat Terach 3 zonen had: Abraham, Nachor en Haran. Daar heb je hem. Deze Haran is de vader van Lot die later met Abraham op reis zou gaan. Maar Abrahams broer Nachor trouwt met een vrouw die Milka heet. Milka's vader is ook Haran (11:29). Nu kan het zijn dat Nachor is getrouwd met de dochter van zijn broer, het kan ook zijn dat de vader van Milka een andere Haran is, dan Haran de vader van Lot. Er is dus een gebied Haran en er zijn één of twee personen die Haran heten. Die stamboom van Abrahams familie is trouwens zowiezo een ingewikkelde toestand. Dat begint al bij Saraï de vrouw van Abraham. Uit Genesis 20:12 weten we dat Saraï een dochter is van Abrahams vader Terach, maar geboren is uit een andere moeder. Abraham was dus met zijn halfzuster getrouwd. Mocht het over een en dezelfde Haran gaan bij wat we net besproken dan is Milka getrouwd met haar oom Nachor. Maar later is ook Izaak getrouwd met Rebekka de kleindochter van Nachor en Milka. En Jakob trouwde met z'n beide nichten Rachel en Lea, de dochters van Laban, de broer van Rebekka. Al met al een complexe stamboom. In Oldebroek valt het al niet mee om al

die familieverbanden te begrijpen, maar er is niets nieuws onder de zon, in de familie van Abraham was er ook geen touw aan vast te knopen. Later zien we trouwens dat God in de wet van Mozes huwelijken verbiedt tussen een broer en zijn halfzus. Neven en nichten mochten wel trouwen, maar ook mocht een man niet doen wat Jakob toen deed met Rachel en Lea, nl. twee zussen tegelijk tot vrouw nemen. Van die wetgeving had Abraham nog geen weet en daarom is het hem natuurlijk ook niet aan te rekenen dat hij iets deed wat later verboden werd in de wet.

We gaan dus terug naar de tijd dat Gods Woord er nog niet was. Abraham hield geen stille tijd met een bijbeltje, een dagboekje of een JDH bundel. Die waren er allemaal nog niet. En omdat die bijbel er nog niet was, sprak God rechtstreeks tot Abraham. Dat lezen we in het 1^e vers: *De HERE sprak tot Abraham*. Nu menen sommige gelovigen dat Gods spreken op deze manier ook de norm voor ons christenleven behoort te zijn. Zij maken zich erg druk over het horen van Gods stem. Hier zien we wel duidelijk dat God tot Abraham spreekt en dat gebeurt zeker een aantal keren in zijn leven, maar ga alsjeblieft niet denken dat God Abraham iedere dag in zijn oor fluisterde. Dan geef je geen realistisch beeld van Gods spreken tot Abraham. Kijk maar eens in hoofdstuk 17:1. In hoofdstuk 16:55 staat dat Abraham 86 jaar oud is als Ismael geboren wordt en dan lezen we in het volgende vers dat Abraham 99 jaar oud is als de HERE weer aan hem verscheen. Tussen deze twee verzen zit een periode van 13 jaar waar niets vermeld wordt over Gods spreken. Het is zeker dat God een aantal malen tot Abraham sprak. Er staat zelfs dat God aan hem verscheen, zichtbaar. Maar ook voor Abraham geldt dat hij uit geloof moest leven. En leven uit geloof betekent dat je vertrouwt dat God zijn woord houdt. Dat Hij wat Hij belooft waarmaakt, ook al zie je er nog niks van. Zo ging Abraham op reis naar het land dat God zou wijzen. Hij wist dat hij moest gaan, maar hij wist nog niet waar hij terecht kwam. Maar hij ging en vertrouwde God op zijn woord. Hij moest het doen met Gods belofte. Een belofte van een land en de belofte van een groot volk. Maar van de vervulling van die belofte heeft Abraham bij zijn leven niet veel gezien. Hij heeft als een nomade geleefd en het enige stukje land wat hij bezat was het graf van zijn vrouw. Hij woonde in tenten, lezen we net in Hebr. 11, terwijl hij de stad met fundamenten verwachtte. Hij had de belofte van een groot volk, maar het duurde nog 25 jaar voordat de zoon van de belofte, Izaäk geboren werd. En al die tijd heeft

Abraham geleefd in het geloof dat zijn – tot dan toe – onvruchtbare vrouw Saraï hem een zoon zou baren.

En zoals Abraham het moest doen met Gods beloften zo geldt dat ook voor ons. En Gods woord staat er vol mee. Ook al zien we op dit moment niets van de vervulling ervan, leef uit geloof. En daarmee wil ik helemaal niet ontkennen dat God ons zijn wil kan bekend maken, of op een bijzondere manier ons leven kan leiden. Dat zeker en daar mogen we ook om bidden. Maar ook als die leiding en aanwijzingen van God uitblijven zullen we moeten vertrouwen dat God ons leven draagt, ook al snappen wij het niet. Leven uit geloof is leven in het vertrouwen dat God Zijn Woord houdt. Dat Woord is veel betrouwbaarder dan onze Godservaringen. Want bij onze Godservaringen kun je zo makkelijk twifelen: heb ik me het niet ingebeeld, Heb ik het wel goed begrepen, was het geen toeval, suggestie of wishfull thinking? Maar Gods Woord, Gods beloften die zijn zo vast als een huis!

En wat was nu Gods belofte aan Abraham? Dat lezen we in vs. 2,3: *Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en gij zult tot een zegen zijn. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt zal Ik vervloeken, en met u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden.*

Van de vervulling van die belofte heeft Abraham maar een klein beginnetje mogen zien. Hij mocht uiteindelijk een zoon krijgen bij Saraï, Izaäk. Naast al die andere zonen die hij had trouwens. Want behalve Ismael, de zoon van Hagar, kreeg Abraham op zijn oude dag ook nog 6 zonen bij Ketura.

Maar Izaäk kreeg later diezelfde belofte die Abraham ontving van de HERE God te horen, en nog later Izaäks zoon Jakob ook. En deze Jakob is de stamvader van het volk Israel. Eén van de zonen van Jakob was Juda en uiteindelijk werd uit de stam van Juda onze Here Jezus geboren. Hij is de vervulling van die belofte van Abraham. Dat is ook de reden waarom het Matteüs Evangelie begint met: *de stamboom van Jezus Christus, de zoon van David, de zoon van Abraham*. Matteus wil laten zien dat Jezus de vervulling is van Gods belofte aan Abraham gedaan.

Ziet u hoe vast Gods woord is. Duizenden jaren geleden werd aan Abraham een belofte gedaan. Al die jaren hebben zijn nakomelingen met de verwachting geleefd dat die belofte in vervulling zou gaan. Dat was geen 4 weken van Advent, maar dat

waren eeuwen van Advent. Eeuwen lang is er uitgekeken naar de komst van die nakomeling van Abraham, die tot zegen zou zijn voor alle geslachten van de aardbodem. En nu in onze tijd, zijn er wereldwijd miljoenen mensen die geloven in deze grote Zoon van Abraham, Jezus Christus.

Er is nog iets waar ik graag op wil wijzen bij die belofte die God deed aan Abraham. Ik zei aan het begin van de preek al dat Abraham uit het voormalige Irak kwam. Wie aan die omgeving denkt, denkt ook al heel gauw aan Babel. In hoofdstuk 11 kunt u lezen hoe de bevolking van Babel zich had voorgenomen een toren te bouwen waarvan de top tot in de hemel zou reiken. En waarom wilden de mensen deze toren bouwen. Dat lezen we in hoofdstuk 11:4: *laten wij ons een naam maken*. Laten we deze woorden nu eens vergelijken met de belofte die Abraham ontving. De bevolking van Babel wilde zichzelf een naam maken, maar God belooft aan Abraham in hoofdstuk 12:2 dat *Hij Abraham zal zegenen en zijn naam groot maken*. Het volk van Babel was er op uit om zelf een reputatie op te bouwen. In de rest van de bijbel is Babel altijd een symbool van trots. In het bijbelboek Openbaringen 18 is Babylon de stad van de mens die zich keert tegen God en dan ook verwoest zal worden.

Maar bij Abraham gaat dat anders. God zorgt voor naamsbekendheid en een goede naam. En daarom heeft God ervoor gekozen Abraham los te weken van zijn omgeving. Hij moest het heidense Babel verlaten. Het gebied van afgoderij. Volgens Jozua 24:2 heeft ook Abrahams familie aan de afgoderij meegedaan en andere goden gediend. God zondert het gezin van Abraham af en plaatst hen in een nieuw gebied. En wat we dan goed voor ogen moeten houden is dat God met deze keuze de andere volken niet afschrijft, maar dat Hij juist de andere volken in Abrahams nageslacht wil zegenen. God heeft met de verkiezing van Abraham het heil van alle volken voor ogen. Als we al over uitverkiezing willen praten dan moeten we dit heel goed voor ogen houden. Uitverkiezing is niet de redding van Abraham en de ondergang van alle anderen, uitverkiezing is dat Abraham wordt gekozen als stamvader in wie de rest van de wereld gezegend mag worden. Dat had God voor ogen met de verkiezing van Abraham en de belofte die Hij hem gaf.

Ik zei net al dat die belofte van Abraham in vervulling ging bij de komst van de Here Jezus op aarde. En toch was die zegen voor alle volken ook nog niet direct zichtbaar toen Jezus op aarde kwam. Wel waren er voorzicht wat tekenen aan de wand. Dat

begon al bij zijn geboorte. Want niet lang na Jezus' geboorte verschenen er de wijzen uit het Oosten. Sterrenkundigen afkomstig uit de omgeving van Babel. Weet u nog, dat gebied waar eeuwen daarvoor die torenbouw mislukte, maar ook dat gebied waar vandaan God Abraham liet vertrekken. Alsof God hier al wil laten merken dat Hij de andere volken niet vergeten is. En daar waar het Joodse sanhedrin niet de moeite nam om in Bethlehem te gaan kijken, gingen deze wijzen uit het oosten op zoek en vonden het kind en aanbaden Hem.

En dan maken we nog even een sprongetje in de tijd. Jezus is inmiddels gestorven aan het kruis en ook weer opgestaan uit de dood. Het is pinksterfeest. En op die bijzondere dag gebeurt het wonder dat iedere aanwezige in Jeruzalem hoort vertellen van Gods grote daden in zijn eigen taal. Wat hier op die Pinksterdag gebeurt is precies het tegenovergestelde van de torenbouw van Babel. In het zondige Babel, waar iedereen dezelfde taal sprak, ontstond een geweldige spraakverwarring, waardoor de mensen uit elkaar gedreven werden. Van het volk dat zichzelf een grote naam wilde maken bleef niets over. En nu, op die Pinksterdag in Jeruzalem, hoort iedereen het Evangelie in zijn eigen taal.

En sinds die Pinksterdag is het Evangelie als een sneeuwbal de wereld overgegaan. Joden en niet-joden maakten samen deel uit van die nieuwe mensheid, de volgelingen van Jezus Christus. Een wonderlijk gezelschap, met onderling grote verschillen. De volgelingen van Jezus uit het Joodse volk bleven zich houden aan de Joodse wetten zoals de spijswetten, de sabbat en de besnijdenis. De volgelingen van Jezus uit de volkeren kenden deze wetten niet en leefden daar dus ook niet naar. Wat ze deden was kijken naar wat samenbindt. Of beter gezegd: ze keken naar Wie samenbindt. Dat is de Here Jezus. Die verschillen, dat is niet altijd makkelijk, maar daar kun je overheen stappen als je de Here Jezus maar voor ogen houdt.

En ik hoop dat u dat vandaag de dag ook een beetje herkent. Als je naar de volgelingen van Jezus over de hele wereld kijkt dan zijn er enorme verschillen. Er zijn kerken die ingetogen en eerbiedig hun diensten invullen, denk maar aan onze Reformatorische broeders en zusters. Maar in een dienst van een gemiddelde migrantenkerk zal het er wel wat uitbundiger aan toe gaan. En toch mogen we onszelf verheugen als in beide tradities de Here Jezus wordt groot gemaakt. Want beide tradities grijpen terug op die Pinksterdag toen het Evangelie buiten de 'oevers'

van het Joodse volk trad. We mogen zelfs zeggen dat beide tradities terug grijpen op die roeping van die ene man, in het land van de Chaldeeën, Abraham. Daar is het begonnen. Bij Gods belofte aan Abraham. Een belofte waar iedere gelovige in mag delen. Zo schrijft Paulus dat ook aan de gelovigen in Galatië: als je van Christus bent, dan ben je zaad van Abraham, en naar de belofte erfgenamen (3:29). En dan maakt het geen verschil meer of je Jood bent of Griek, slaaf of vrije, man of vrouw. We delen allemaal in diezelfde belofte en diezelfde zegen.

Daar mogen we nu al wat van zien in de veelkleurigheid van die verschillende soorten gemeenten. De één uitbundig, de ander ingetogen. En natuurlijk, dat kan niet anders, die veelkleurigheid zie je dan binnen onze eigen gemeente ook weer terug. Laten we die verschillen ook maar als een verrijking zien. Want straks, als die belofte van Abraham volledig in vervulling is gegaan, als onze Heiland terugkomt, dan zal de hele schepping in alle toonaarden juichen van Gods grootheid en goedheid. Het kan niet op. We beperken ons dan heus niet tot één muziekinstrument en tot één zangbundel. Alle creativiteit die God in de mensheid gelegd heeft zal aangewend worden om God groot te maken. Want dat is onze God waard. Waarom? Omdat God Zijn woord houdt. Die belofte aan Abraham zal uitkomen....we hebben er al een heleboel van gezien. En reken er maar op: de rest komt ook in vervulling, God houdt zijn Woord, het gaat gebeuren, elke knie zal buigen voor Jezus, de grote zoon van Abraham.

Het begon maar klein. Een bejaard echtpaar zonder kinderen. En kijk wat er van gaat komen. Een ontelbare schare....jong en oud....blank en bruin....Jood en Griek....maar één in de naam van Jezus.

Amen

November 2010

G.P. Hartkamp

Wapenveld

